

LA TARTRANA

RECULL DE COSES NOSTRES

butlletí de règim interior del
CENTRE D'ESTUDIS D'ALTAFULLA

any V. 2ª època. altafulla, gener del 1983

núm. **20**

EDITORIAL

Per diverses causes el Consell Recorridor del Centre d'Estudis d'Altafulla ha decidit canviar lleugerament el format de LA TARTRANA; entre aquestes causes hi figura, no cal dir-ho, l'estalvi que suposa escriure a banda i banda del paper en lloc de fer servir només una cara, com hem fet fins ara.

Per aquest motiu, i pensant que segurament a algú dels receptors pot interessar-vos tenir ben guardats els 19 exemplars que han aparegut de LA TARTRANA, ens oferim per dur-les a enquadernar. El preu de cost total és de 200,-rs. Qui vulgui que li ho fem, que lliuri la seva col·lecció al Joan Carnicer, i us la retornarem de la forma més ràpida i segura. Data límit de recepció: 15 de març

Esperant que ens poguem continuar trobant cada dos mesos, us deixem amb una TARTRANA extra, que conté dos treballs.

Una forma optimista de començar un nou any.

VIVENCIES DE L'ALTAFULLA DELS ANYS VINT

L'home, quan arriba a la tercera edat, ja comença a sentir en el seu pensament el senyal que dintre de poc temps anirà envellint, perdent les energies que tant l'han fet lluitar en el treball ple d'esperança, que si alguna vegada ha aconseguit el seu propòsit, quasi no es dona compte de la seva importància; això vol dir que la vida és sempre continuada de noves il·lusions, com també de desenganys. Però deixem aquestes cabòries i retornem a la infantesa i juvenesa del meu passat, que vol dir també la dels companys d'aquell temps, dels anys que van des de 1920 al 1930.

En el nostre poble d'Altafulla hi havia llavors famílies diguem-ne riques, d'altres s'ho passaven bastant be i una altra part, la major del poble, eren treballadores, que uns anys endeutats i d'altres no, seguien endavant. També algunes, molt poques, de míseres, be per culpa seva o per què sempre en aquest món n'hi haurà de desgraciades. La majoria eren treballadors de la terra, d'aquesta terra que no volem i que per viure tant necessitem.

L'escola del nostre temps era molt curta. Quatre o cinc anys i, para de comptar! Ja podies estar content i donar gràcies a Déu si en aquest poc temps aprenies a llegir, escriure, les quatre regles (sumar, restar, multiplicar i dividir) i fer algun petit compte. Així, als deu anys, i en alguns casos més aviat i tot, ja anaves pel camp amb l'avi o be amb el teu pare per tal d'ensenyar-te a treballar amb un petit caveguet a tallar herbes, o be si

el pare llaurava i la terra era fàcil de llaurar, començaves ja a agafar l'arada. De tan jovenet això t'agradava, i quan feies aquestes feines senties dintre teu el voler ser com un petit home.

Una vegada el meu pare treballava una vinya del Sr. Yxart, tocant la carretera. La vinya era bona de llaurar, i deixà que el seu vailet la llaurés una bona estona mentre ell feia altres feines. La vinya, del mes de juny, era alta i, des de la carretera, es veia només una mula sola llaurant. Possiblement, els que passaven per allí deuriem recordar el miracle de Sant Isidre, al qual li llauraven els bous tots sols, encara que aquesta vegada era una mula sola per què el vailet que guiava l'arada no es veia de tant petit.

Quan arribava el temps de les collites, moltes setmanes anaves al camp, be per casa, be a jornal, a plegar avellanes, ametlles, garrofes, a veremar i a plegar gavelles després de la sega. A l'hivern a plegar olives, a recollir els sarmènts de les vinyes podades i, al temps de sembrar, a tirar guano darrera el llaurador que obria el solc, seguint el sembrador de l'ordi o del blat; aquests temps de la sembra eren plens d'esperança.

Recordo d'aquells anys quan una vegada vàrem anar a veremar per al Sr. Vilà en una de les seves vinyes prop del riu Gaià. També venia el meu cosí Ramon de Fernando; érem tan vailets que no podíem arribar a omplir la llauna de raïms perquè plena no podíem carregar-nos-la al coll. Aquell dia hi havia una gran humitat i els ceps estaven tots mullats, com si hagués plogut, el que va fer que haguéssim de posar-nos un sac pel damunt, com si fos una bata de dona, per no mullar-nos tant. A l'hora d'esmorzar es va fer un bon foc per poder-nos assecar la roba.

L'esmorzar d'aquell dia el recordo ben be: pa amb tomaca i una arengadeta a la brasa. Menjàvem tots junts i allí amb nosaltres també hi havia uns veremadors valencians, els quals menjaven un tros de pa, un raïm i una arengada crua, tot barrejat, i ens deien que era molt bo. El nostre encarregat, Joan de la Cabana, es menjà amb el pa dues arengades a la brasa. Recordo que quan estaven al foc jo me les mirava i pensava: quina sort té aquest home! Dues arengades grosses i jo només una i encara petita.

El meu amic, el Pepito de l'Apotecari, que va néixer uns anys abans que jo, em conta que quan només tenia sis anys, anava de rabadà per un pastor d'Altafulla, i cada matí, amb el ramat de cabres feien la cercavila pel poble per vendre la llet. Ell anava al davant, seguit del boc que, amb la seva esquella, anunciava el pas del ramat, i el

pastor al darrera. Amb el soroll del l'esquellot sortien les dones de casa per a comprar cinc o be deu cèntims de llet. Quan sortia alguna dona amb el pot, ell, aquell petit rabadà de sis anys, parava el ramat i el pastor es posava a munyir la cabra per tal de vendre la llet a la dona.

Sabeu quin era el jornalet d'aquell petit rabadà? Doncs cinc cèntims cada dia, i estava molt content si podia cobrar tots els dies. El pastor, per al seu negoci, volia recuperar els cinc cèntims del petit rabadà, i quan mesurava la llet, posava la mesura una mica decantada, i així era més aviat plena, abocant-la corrents al pot; però alguna dona que no era tonta li deia que la mesura no estava del tot plena i ell, tot tranquil, li deia que no es fixés tant, que a mitja edat ja no hi veuria. Com veieu, una miqueta de cada mesura, en acabar la cercavila li quedava plena la de cinc cèntims del rabadà.

Amics, si en aquells temps ja eren així d'espavilats, imagineu-vos com deu ser ara amb els avanços del nostre temps. Però val més no pensar-hi i estar sempre alerta, perquè si et descuides una mica et treuran els calçotets amb els pantalons posats.

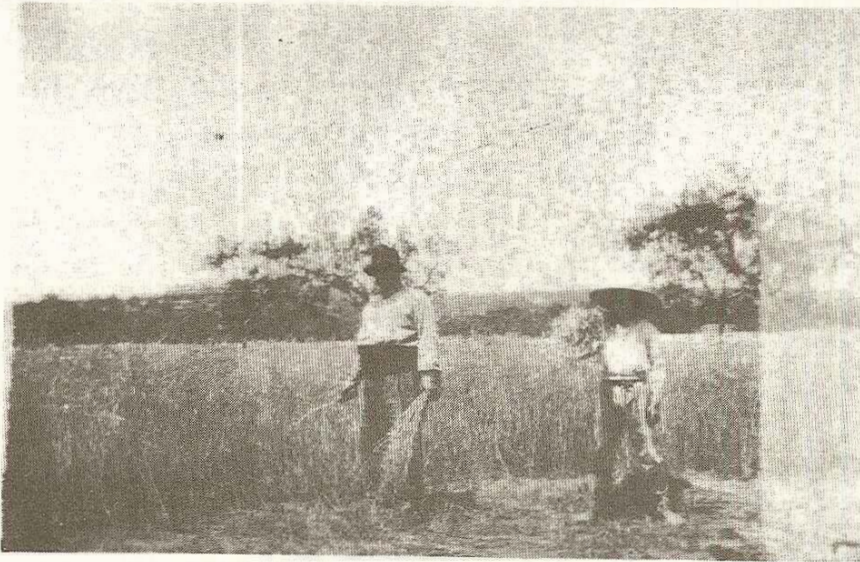
Després, en arribar als quinze o setze anys, ja anaves tot sol amb el carro i la mula a llaurar la terra tot el dia, des de que sortia el sol fins el vespre. Al carro hi portaves el cistell ple de viandes per a tot el dia: un pa gros de quilo, blanc com era en aquell temps, i gustós, una ampolla de vi amb el seu canonet de canya, que quan beviess et quedaves mig adormit de bo; també l'ampolleta d'oli groc i verge, els tomacons i l'arengada per a esmorzar, una paperina d'arròs, un trosset de bacallà o algun popet per la cassola del migdia; un canonet de canya ple de sal, una cabeça d'all, ganivet, plat i cullera i també una mica de pebre vermell per donar gustet i color a l'arròs; per a berenar, pa amb oli o una mica de cansalada crua. Us podria contar moltíssims menjars del camp segons els mesos de l'any, tots senzills i naturals, que apreníem dels nostres avis i pares. Ara que hi penso sento nostàlgia de tan bons i gustosos que eren.

De petits i jovenets així ajudàvem a les nostres cases per poder tirar endavant, encara que fos amb deutes, per poder viure honradament; els qui així no ho feien vivien molt malament. Aquells temps, a pesar de tants sacrificis, com que eres jovenet, no et donaves compte, i et senties feliç, potser més que ara, perquè en arribar al dissabte al migdia, tot sol al camp, escoltaves allà al poble voltejar les campanes anunciant que demà seria festa. En aquell moment senties dintre teu una immensa alegria, tota ella d'il·lusions.

Aquestes senzilles vivències del nostre passat són unes poques de les moltes que tinc gravades a la memòria. Gràcies a la nostra TARTRANA us he pogut contar petites coses del passat del nostre estimat poble

ISIDRE VIRGILI i MILÀ.

(Agost de 1982)

Joan Vallvé, (a) Joan del Mèdol, junt amb l'autor de la present TARTRANA, Isidre Virgili i Milà, quan aquest era un vailet.

(Foto de l'autor).

DOS MOTS

Tal i com havíem promès a la Nadala, el Cisco Dalmau fa un repàs a les causes de les morts dels altafullencs de fa un segle, de la mateixa manera que ho va fer l'any passat, a LA TARTRANA núm. 14.

CAUSES DE LA MORTALITAT DELS ALTAFULLENCS DE 1882

Una vegada més em dispo a escriure a LA TARTRANA, i em venen ganes de riure per allò dels contrasentits que a vegades es presenten a la vida, car la meva professió de practicant té la sagrada missió d'ajudar a viure a les persones, de salvar vides, i resulta que em toca precisament a mi parlar de morts; dels morts de l'any 1882 a Altafulla.

Però be, com que l'any 1882 ja és història, així ho tractaré, com una pàgina més de la història d'Altafulla.

Per començar direm que les defuncions de l'any que ens ocupa varen ésser vint-i-dues. Vull recordar aquí unes ratlles aclaratòries que jo mateix escrivia l'any passat a LA TARTRANA núm. 14. Diuen així:

... el metge els deia als familiars:
"ha mort de tal cosa"; aleshores el representant de la família anava al jutge de pau, li transmetia el que li havia dit el metge i aquest ho anotava tranquil·lament al registre. Així de senzill.

... la persona que inscrivía les defuncions als llibres de registre no tenia coneixements de la nomenclatura mèdica ...

... i això ha donat lloc a que avui, agafem aquest registre i trobem que, ...

... alguns casos són bastant confuses, car, o no s'entén el nom i cal desxifrar el que vol dir per aproximació, o s'anomenen enfermetats que realment no existeixen..

La conclusió d'aquest aclariment, és que el 1882, un any més tard, com que el mètode administratiu i burocràtic havia estat el mateix, em trobo ara que les dificultats també són les mateixes, però l'interès d'aquesta anàlisi puc assegurar-vos que es manté intacte.

Tenim com a curiosos els casos de la Rosa, una nena de quatre mesos, i Anna, una dona de 60 anys que podríem dir que han mort de "no res". Sí, heu llegit bé. En el registre les dues consten com a persones mortes durant el transcurs de l'any que ens ocupa, però no fa referència a la causa de la seva mort: està en blanc. Per més que hagin passat cent anys considero que és inacceptable el fet que una persona mori i no preocupi ningú el per què.

També hi hagueren set defuncions per problemes pulmonars (sis per bronquitis i un per pulmonia), que d'interès per aquest treball no en té d'altre que el purament estadístic, exceptuant el cas d'un nen anomenat Anton que als quinze mesos morí d'una "bronquitis capilar". Només fa trenta o quaranta anys que s'utilitza el concepte concret de "bronquitis capilar"; per tant és altament sorprenent aquest diagnòstic i em fa pensar que els altafullencs de l'any 1882 tingueren la gran sort de ser atesos en les seves malalties per un metge al que avui li diríem intel·lectual, o científic, o simplement una eminència.

De diarrea, i concretament "enteritis crònica", un sol cas en tot l'any, el de Caterina, que morí als sis mesos.

Si analitzem d'una manera global el que portem tractat fins

aquí, i ens fixem que han estat aquelles malalties que tenen una més gran incidència en una època estacional concreta, pot donar lloc a pensar que l'any 1882, des del punt de vista climatològic, va tenir un hivern molt fred i humit, i per altra part un estiu molt suau.

Altres capítols el formen els malalts amb problemes de cor. En el registre es fan servir diversitat de noms, com "valvulones, lesió vulcular (vol dir vascular)", etc., tot enfermetats que avui les anomenaríem genèricament cardiopaties. Així, doncs, són quatre els difunts, o millor dit, les difuntes per aquesta causa, car totes quatre són dones: de 78, 73, 57 i 35 anys. Tot el contrari del que passa en els nostres dies, en que aquesta partida la guanyen els homes. Els metges asseguren que el tabac i l'alcohol ens predisposen als problemes de cor (cardiopaties), especialment a l'infart, i, és clar, després de comprovar que als homes de l'època el seu cor els responia molt bé, car no hi ha ni un sol cas de mort d'un home per cardiopatia, no em puc estar de caure en la picaresca que els metges estan equivocats o que les dones d'Altafulla de l'any 1882... portaven molta "marxa"...

La Rosalia era una nena de cinc mesos que va morir de "meningitis simple sintomàtica de una erupció ecratomotora...". En aquest cas podríem assegurar sense por d'equivocar-nos que aquesta nena va tenir una enfermetat infantil normal, molt probablement el mateix xarampió que tan familiar ens resulta a tots, i que degut a una complicació greu al cervell (encefalitis) acabà amb ella.

L'any passat parlàvem d'un cas en el que ens vàrem quedar amb les ganes de saber de què morí en Ramon, de dos anys. El nom que estava escrit als documents era molt confús i el que més s'hi assemblava era la paraula "eclamsia", i que degut a que la víctima era un nen de dos anys era impossible; defensava aquesta tesi argumentant que l'eclamsia és una enfermetat tòxica pròpia de la dona embarassada. Doncs aquesta enfermetat ens ha fet esperar un any i ja la tenim aquí. Es tracta d'una dona anomenada Maria que diu que morí a causa d'una eclamsia puerperal. Incidint més en aquest punt diré que tenia 28 anys; però en aquest cas el document va més enllà, car diu que estava casada. Idò!

En Francesc morí als 3 dies de néixer; com a causa està escrit, confusament, "retención de mecirnio, o be mearnio". La veritat és que és il·legible, però per semblança, i tractant-se d'un nadó de tres dies, el correcte és pensar que es tractava d'una "retención de meconio". "Meconio" és aquest excrement de color fosc que el nadó fa durant els primers dies de la seva vida. En aquest cas passa que en

LA TARTRANA INFORMA

(complement del número 20)

A partir del present número de LA TARTRANA us enviarem, junt amb la mateixa, un altre full de caràcter informatiu, en el qual hi tindran cabuda notícies d'interès per als socis, les dades climatològiques enregistrades pels alumnes de les escoles estatals Teresa Manero d'Altafulla i una relació dels naixements, matrimonis i defuncions dels veïns de la Vila.

Per ésser aquest full el primer de l'any, donem tot el moviment del registre civil de l'any 1982. En propers mesos només es relacionarà el moviment dels dos mesos anteriors a la sortida de LA TARTRANA. Pel que fa als casaments, només hi donarem els noms sempre i quan un dels contraients estigui empadronat a Altafulla; es dona el cas que durant l'any passat es varen celebrar vint-i-cinc casaments i només vuit eren de veïns de la localitat.

NAIXEMENTS

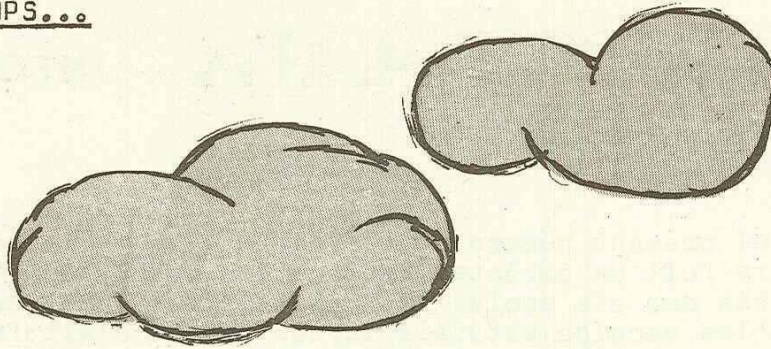
1.- 27.02.82	Rosario GIRALDE RUBIO	2.- 01.03.82	Roger ROVIRA SOLE
3.- 04.03.82	Jordi BERNAUS CARMONA	4.- 29.03.82	Nàdia BALAGUER RIMBAU
5.- 26.04.82	Anna NOGUES MERCADE	6.- 09.06.82	Fèlix CORREA GARCIA
7.- 18.06.82	Pau BERNAL MAÑOS	8.- 28.07.82	Pedro MASOLIVER MACAYA
9.- 24.08.82	Agustí MARTI PROCTOR	10.- 21.09.82	David GONZALEZ PODIO
11.- 30.09.82	Marc GARCIA GONZALEZ	12.- 27.11.82	Carmelo CORREA RUBIO
13.- 03.12.82	Marta SERRANO ROMAN	14.- 10.12.82	Xavier BORDES ARROYO

MATRIMONIS

- 1.- 30.01.82 Manuel MORALES NAVARRO - Mª Dolores BENITEZ RUIZ
- 4.- 25.04.82 Bernardo COLL VAZQUEZ - Cristina CLUA FABREGAS
- 5.- 16.05.82 Francisco LARGO RODRIGUEZ - M^a del Carmen PONS CRESPO
- 12.- 25.07.82 Juan-José SALVADOR FELICES - Roser ASENSIO SANZ
- 14.- 04.09.82 Manuel CASAS CUELLIGA - Mª Teresa INGLES TORRES
- 19.- 16.10.82 Carlos COMA BELLO - Rosa ESPINA RAMON
- 21.- 31.10.82 José-Luis AYALA SANCHEZ - Mª Dolores DE LA MATA SUCARRATS
- 22.- 05.11.82 Manuel CASTRO MUÑOZ - María PACHECO JIMENEZ

DEFUNCIONS

- 1.- 23.01.82 Maria MAÑE GATELL (vda.) ; nascuda a Altafulla el 27.09.1907
- 2.- 13.02.82 Emilia GAVALDA BERTRAN (c); nascuda a Monnars el 12.12.1917
- 3.- 27.05.82 Ricardo CLAVERO TORRES (c); nascut a Barcelona el 07.08.1908
- 4.- 08.08.82 Vicenta LECINA CALVO (v); nascuda a Crivillén (Terol), el 30.09.1895
- 5.- 16.08.82 Esteve ROVIRA GUASCH (v); nascut a Altafulla el 10.03.1902
- 6.- 03.09.82 Jaume BONACHI BUSQUETS (s); nascut a Lleida el 04.04.1915
- 7.- 16.09.82 Dolores MIRALLES LLORCA (v); nascuda a Finestrat (Alacant), el 20.07.1905
- 8.- 22.09.82 Carmen ARAGONES MARQUES (v); nascuda a Altafulla el 19.04.1909
- 9.- 06.12.82 Joaquim VIVES SUÑE (c); nascut a Tamarit el 23.11.1905
- 10.- 18.12.82 Enric GARCIA PUIG (c); nascut a Barcelona el 17.11.1902

REGISTRO DE DATOS

Hora 12 Mes NOVIEMBRE Año 1.982

Día	TEMPERATURAS (°C)				HUMEDAD %	VIENTO		PRE- SION mb	PRECI- PITA- CION- mm	RR
	Máx.	Min.	Seco	Húmedo		Direcci. (grados)	Fuerza (nudos)			
	T _M	T _m	T _S	T _n		H	D			
1	25	12			100	-		1026		
2	23	11			95	-		1024		
3	23	12			96	-		1024		
4	22	14			90	-		1023		
5	25	11			67	SSO	15	1021		
6	24	11			67	SSE	10	1021		
7	20	10			100	SE	15	1014	4	
8	19	18			82	-		1016	7	
9	23	12			75	-		1019		
10	23	14			80	-		1022		
Total										
11	22	14			80	-		1022		
12	24	19			81	-		1021	1'5	
13	24	19			100	-		1021		
14	18	10			90	-		1022		
15	18	11			90	-		1020		
16	17	9			71	-		1021		
17	20	12			73	NNO	15	1021		
18	19	9			80	-		1021		
19	21	9			82	-		1021		
20	21	8			90	-		1026		
Total										
21	21	8			90	-		1026		
22	20	9			90	-		1024		
23	18	10			100	SSE	10	1023		
24	20	11			82	-		1021		
25	20	9			90	SSO	10	1022		
26	20	9			96	-		1015	1	
27	10	9			90	-		1018	23'5	
28	18	5			77	NE	15	1022		
29	11	8			86	NE	15	1024		
30	11	8			86	NE	10	1024		
31										
Total										
Total mensual										37 14
Media mensual	20'06	11'03								

bodel, s. a. Material didáctico y equipamientos

REGISTRO DE DATOS

Hora 12 Mes DICIEMBRE Año 1.982

Día	TEMPERATURAS (°C)				HUMEDAD %	VIENTO		PRE- SION mb	PRECI- PITA- CION- mm	RR
	Máx.	Min.	Seco	Húmedo		Direcci. (grados)	Fuerza (nudos)			
	T _M	T _m	T _S	T _n		H	D			
1	25	15			89%	-		1023		
2	25	13			79	NE	5	1024		
3	12	8			100	-		1025	0'7	
4	14	11			77	NNE	10	1026		
5	20	7			72	-		1026		
6	18	5			77	-		1029		
7	14	11			100	-		1024	2	
8	14	11			100	-		1024		
9	19	9			85	NNE	5	1021		
10	20	12			82	OOS	10	1020		
Total										
11	18	10			84	OON	10	1018		
12	18	10			84	-		1018		
13	18	10			84	OON	10	1018		
14	17	12			89	NO	10	1027		
15	18	3			88	-		1028		
16	17	9			100	-		1022		
17	20	9			72	OON	10	1016	1	
18	18	13			100	OON	15	1020		
19	18	13			100	OON	15	1020		
20	16	3			100	OON	15	1021		
Total										
21	18	10			49	OON	10	1019		
22	15	3			87	OOS	10	1020		
23	15	2			87	-		1020		
24	15	2			87	-		1020		
25	15	2			87	-		1026		
26	19	5			57	-		1028		
27	18	5			57	-		1028		
28	18	5			79	-		1027		
29	17	5			77	-		1027		
30	17	3			66	SSE	5	1029		
31	17	3			66	SSE	5	1029		
Total										
Total mensual										2'7 litros
Media mensual	18'45	7'64								

bodel, s. a. Material didáctico y equipamientos

Francesc nasqué amb una anomalia congènita que li obstruïa el trànsit intestinal. Probablement no tenia forat anal, i per tal causa no podia eliminar els seus excrements. Avui dia això és operat ràpidament.

Als 56 anys morí Maria a causa d'un "delírium tremens". Què vol dir, això? Maria era alcohòlica crònica, i a conseqüència d'això tenia una intoxicació de la cel.lula nerviosa a nivell cerebral. La seva mort no tan sols va ser molt trista, distant del ésser com a persona, sinó també una mort terrible, horrorosa! En primer lloc, aquest malalt cau en un estat que es diu "síndrome d'abstinència". Comença a desesperar-se, crida i delira de forma brusca. El quadre clínic és veritablement impressionant, car a l'angoixa que sofreix i a les convulsions, se li afegeixen unes al.lucinacions que el porten a la desesperació pel terrorífiques que són. Veuen fantasmes que l'envolten, animals monstruosos que l'ataquen o rates que el mosseguen; en resum, com que es tracta d'al.lucinacions, aquí el camp és infinit i ho deixarem a la imaginació de cadascú. Posteriorment, cau en un estat de "coma etílic" i mor. Això és el que li va passar a una Maria de fa cent anys.

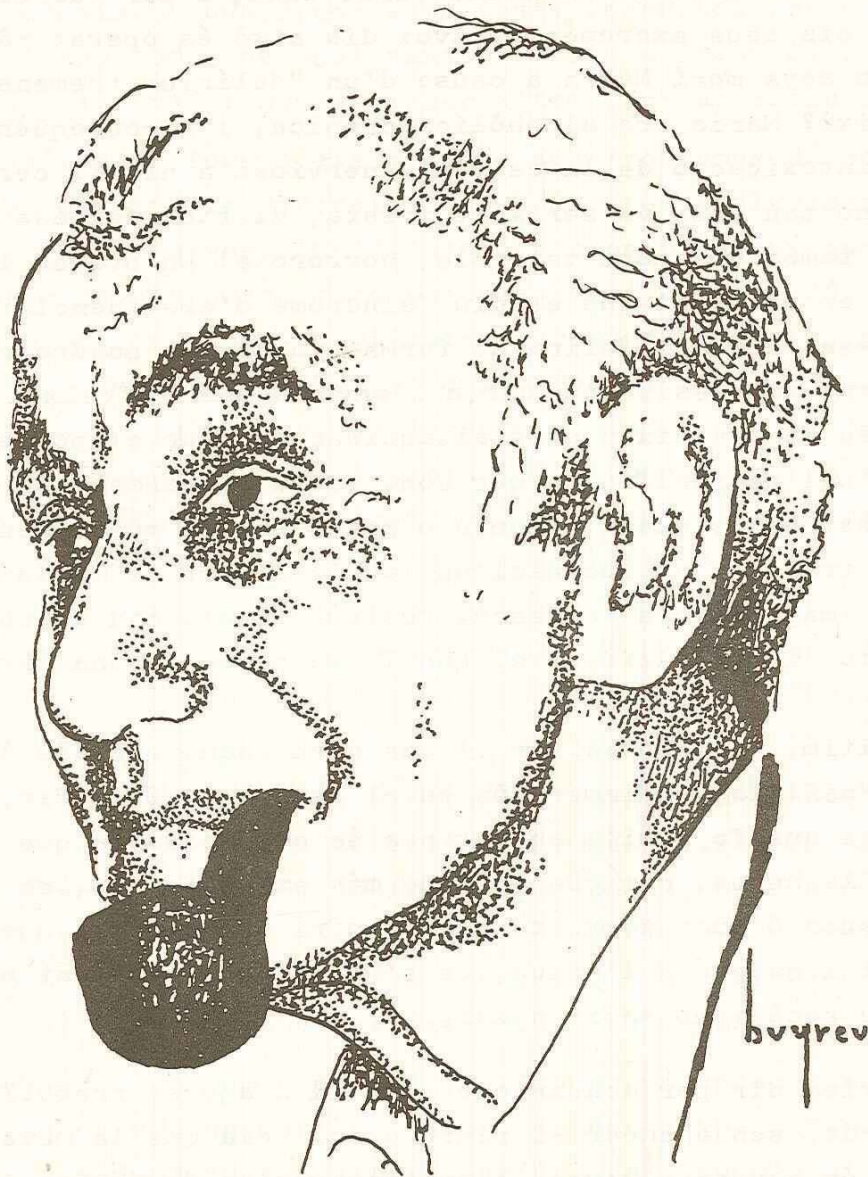
Per últim, vull ressaltar el cas d'en Joan, que als 48 anys va morir per "asfíxia por inmersión en el agua...". És a dir, morí ofegat. Però el que fa curiós aquest cas és que resalta que en Joan era "marino". Aleshores, com que no dona més explicacions, no sabem si va ser a causa d'una tempesta, o si sofrí un accident que el deixà inconscient i caigué a l'aigua, on s'ofegà, o simplement que era "marino" de secà i no sabia nedar.

I podríem dir per acabar que poso fi a aquest treball tal com l'he començat, sense saber si riure o no. Deia que la meva feina de practicant és ajudar a viure, i em toca parlar de morts; la feina d'en Joan, com a bon mariner, era la d'anar per damunt de l'aigua, i va acabar els seus dies precisament sota d'ella. Incongruències de la vida.

Però és que fa cent anys ja passaven unes coses!...

FRANCESC DALMAU RIUS.

En el darrer número de LA TARTRANA, en parlar dels bitllets de l'Ajuntament altafullenc de l'any 1957, esmentàvem a l'Enric Vallvé Llorens -un dels dos signants, junt amb l'Albert Punsoda- com l'últim supervivent d'aquell Ajuntament. Malauradament, l'Enric ha mort, i un bon amic seu i amic nostre (perquè sap ser amic de tothom), en Josep Buyreu, soci de la nostra entitat, ens ha tramès un dibuix seu i unes sentides paraules de comiat, amb el prec que ho reproduïssim, i així ho fem.

ADÉU A L'ENRIC VALLVÉ i LLORENS

Dia 4 de gener de 1933

Ha mort quan encara tots els arbres s'encenien d'il·lusió i totes les criatures escrivien cartes a Orient; quan totes les estrelles estaven camí del Portal.

En el dia de Reis li hem dit adéu, per sempre, a l'Enric; quan tots els infants estaven somrients i jugant; per contrast, nosaltres, hem restat tristos recordant aquell Enric, que trovàvem caminant prop de la mar o a dalt de les muntanyes d'Altafulla, amb la seva pipa. També el trobaran a faltar els ocells, els ametllers, els avellaners, els ceps i sobretot les farigoles...

I podríem recordar aquell cant espiritual que diu:

"Trobarem a faltar el teu somriure,
diu que ens deixes, te'n vas lluny d'aquí.
Però el record de la vall on vas viure
no l'esborra la pols del camí."

L'Enric ens ha dit adéu!

Adéu, Enric de la Felipa, adéu...

J. Buyreu